

Nº 12.

Gestdeenā, 23. Merz (4. April)

1874.

Maksa par goddu: Mahjas weesi 1 rubl., pastes nauda 60 kip.

Mahditajs.

Gekschsemmes sianas. No Rihgas: Latv. labb. beedr. — jauna rekr. buhshana. No Behsim: dseebach.-swehshi. No Jelgawas: pahr bahriku-namnu un pahr ilkhoneem. No Rehterburgas: baihadas sianas. No Maslawas: pahr rekrubshu svitanzehim. No Tschrnigowas: pahr puxwi-degschanu. No Warschawas: pahr ahrsemmes kolonisteem.

Ahrsemmes sianas: No Wahzijas: pahr Bismarku un runnas-deenu, — Bahzu fajmeezu beedriba. No Wihnes: pabespreedumi tautas sapulze. No Franzijas: tautas sapulze pahrspreedumi. No Spaniad: karshs ar Karlsteem.

Jauvalahs sianas.

Krohgu un spirtus. Kas irr wairak ½, doška jeb weens wessels? Kapebz Wahzeefchi irr uswahrejusch? Grahmatu finna.

Reelikumā. „Lew nebuhs tawa tuwala nammu eelahoht.“ Lahtschi-stahs. Graudi un sedi.

Gekschsemmes sianas:

No Rihgas. Rihgas Latveeschu labdarrishanas beedriba sawā pilnā sapulzē 17tā Merz eeblejeja par jauneem komitejas beedreem to 8 ištahjuschohs dahmu weetā, schahdas dahmas: Weiss, A. Martinsohn, Grewing, A. Dombrowski, L. Schilling, S. Kopfstein, Grünberg, Feldmann. — 20tā Merz, komitejas sapulzē, iswehleja preeskneezib, kur gandrihs wiss palifka pa wezzam, prohti: par preeskneezi — mad. Kaslowski un par winnas paligu R. Thomson l., par kassibreki jeb beedrib s mautas waldivieezi — mad. L. Dombrowski un par winnas paligu P. Schilling l., par protokollistu — A. Leitan l., un par kehka preeskneez — Emilie Ohse.

— Zaur to jauno rekruschi kubshu nu Widsemmes mahzitojeem irr usdobts sch bds darbs: winneem is basniz-grahmatahm i. gg. d. jaforofsta ihpa-

schōs russos wissi tee 1853 gaddā winnu draudsēs dsimiuschee wiħreesch. Pirmā dakkā tee, kas pee laħba pagasta woi pilsfeħtas draudsēs peeratstitt; ohtrā dakkā tee, kas neeederr nodohschann makṣadamahm lauschu laħtahm, kà muischneeli, teesu fungi ic. un trefħħa dakkā tee, pahr kurreem winnu basniz-grahmatas nekħadas sianas naw, bet kas winnu draudsēs dīħiwo. Schahdi russi jau liħds 15tu April ja-eesuha peederrigahm teesahm.

— Widsemmes gubernijas jauna rekruschi komiteja jau 14tā Merz eefahku se fawas barrischanas un sapulzejahs Rihgas pilli pee gubernijas waldischanas.

No Behsim. Skohlotajs Seebode lungs, kas arri Mahjas weesa 10tā Nri. issħanajis, ta nahloshā woffarā Behsim grīb notureħt dseebeschances sweħkus, tagħad finn, ta no waldischanas us to aitħuschana jau effoħt doħta. Winsch tadebt luħds dseebataju loħrus, kas pee scheem sweħtieem grīb beedrotees, lai liħds 26. Merz pee winna peetizahs un lai scho loħru waddoni 26. Merz preesk püssdeenas deħħi programma apspreschanas lai Behsim draudsēs skohla sapulzejahs.

No Jelgawas. Kà Rihgas awisei teek sinuħihs, tad tilħsħa Jelgawā eetaisħihs weens bahriku-nam, pahr kurrū arri farweem laffitajeem sche pastiħo. Bimdu-taifitaju meisters, Georg Jaffermann, kas 1749. g. Berline dsimmis, ta 1774. g. atnahza us Jelgawa un tur us dīħwi nomettahs. Kad winsch mirra, tad winsch atħażja 8656 r. ar schahdu nosazzischanu sawā testamenti: fchi naudas summa janoleek us augteem jeb intressi hemm un taħs

intresses atkal pee kapitala japeeleek, lihds kapitals peeaudsis lihds 100,000 rubleem leelumā. Kad nu kapitals tik leels tizzis, tad diwi- jeb trihs-gaddu intresses no schi kapitala janemī un par tahm waj nu jauns nams ja-usbuūhe, jeb weens derrigs nams preefsch bahrinu-namma janopehrl. Tai 1870. g. minnetais kapitals bija us 100,000 rbt. peeaudsis un tai 1872trā Jelgawas magistrats nōpirka par 16,000 rubleem weenu nammu; bet kad nu schis nams wairs nebija jauns, tad tas bija islahpams. Islahpischana taggad heigta un waijadfigas eeristeschanas arri drihsjumā buhschoht gattawas, ta ka scho ruddeni, jeb wissu wehlaki nahloscha gadda sah-kumā bahrinu-nams sawās darrischanās stahfes. Preefsch bahrineem pascheem teek eetaisita namma augschas tahscha. Appalshas tahscha irr isihreta. Jaunam bahrinu-nammam buhs tahds wahrds: „Fassmanna bahrinu-nams.“ Pirmā laikā tiffschoht usnemti kahdi 20 pūseni.

Wehl no Jelgawas teek schahda finna Balt. wehst. peesuhīta. Leeluppes leddus pee masa uhdēna schogadd gan us weetas isnihks un par pluhdu brefmahm upp-malnekeem naw ko bihtees. Peektdeena tai 15. Merz pulksten 6 pehz pufšdeenas tilka ar masu laiwina tilta weeta, kahdi trihs zilweli pahri zelti. Laiwina starp leddus gabbaleem schuhpodamahs apgahsahs. Bitti tilka isglahbti, tilkai keegelneeks Stschakows nebija glahbjams, jo winsch tuhlit bija appalsh led-dus gabbaleem pagahjis. Winna tehws fohlijis 200 rublus, ja dehla libki atrastu, jo pee winna bijis dauds naudas. Tilkai pehz 24 stundu melle-schanas libki atradda. Jelgawneku un wissu Lejas-Kursemneku wehleschanahs gan buhtu, ta arri pee Jelgawas vselfszetta taptu eetaisibis pastahwigs brauzams tilts, tapat ta Rīhgā pahr Daugawu, tad tahdas nelaimas, ta nu pat finnojam, gan nenotiltu, bet latrā brihdi buhtu eespehjams drohschi weenu un ohtru mallu fasneegt.

No Pehterburgas. Tahs lihds schim Pehterburgā isdohtas diwi wahzu awises, „St. Petersburger Zeitung“ un „Nordische Presse,“ darra finnamu, ta winnas abbas sawā starpā nolihgufchas saweenotees un no 1ma Aprīla sahloht tilkai isnahks weena awise, prohti „St. Petersburger Zeitung,“ jo Pehterburgā Wahzu awishu lassitaju skaitis ne-effoht tik leels, ta warretu diwi tahdas leelas Wahzu awises pastahweht. — Schinnis deenās atbrauzis us Pehterburgu tas flauenais Schweizes dakteris Russel. Russelam sawada ahrsteschanas wihse, ta winsch wahjneekus un niklukus isahrste un winneem dīsh-wibas spehkus stiprina, un prohti tahdā wihse: winsch slimneekam ahderēs eelaish affinis no zitteem zilwekeem, jo weffelas affinis irr weffelibas awohts. Arri effoht mehginajuschi preefsch tam jehra affinis nemt un tahs effoht israhdijschahs par derrigahm. — Pahr pehdigo rekrubschu nemschani, kas no 15. Janvar lihds 15. Februar schinni gaddā tilka isdarrita,

atrohdam Kreewu awise, „Russij Invalid“ schahdus eewehrojamus flaitus. Pebz aprehkinaschanas bija peenemmami 148,490 rekrubschu un tilka peenemti 128,782, atpirlahs 13,203; pee nemschana tilka isbrahketi 79,447, un prohti 7042 masa auguma deht, 4020 wezzuma-gaddu deht, 31,627 meesas truhkumu deht un 36,758 neisahrstejamu slimmibū deht. Pebz tautibas no peenemteem rekrub scheem bija 81,996 Leelkreewi, 32,467 Maskreewi, 3120 Baltkreewi, 1795 Leischi, 996 Schemaischi, 2242 Latweeschi, 1663 Iggauki, 38 Wahzeeschi, 1048 Schibdi u. z. — Ta is „Wald. wehst.“ dabbujam finnaht, tad wajaga lohti usmannigam buht, kad rekrubschu kwihtes pehrl, ja pa lauschu rohkahm taggad staigajoht dauds pakkataisu, jeb falschu rekrubschu kwihta. Pahr to, waj rekrubschu kwihte irr rīktiga jeb nerīktiga, warr skaidras finnas dabbuht kameralpalatas, kur pahr tahm teek grahmata westa. — Ta dīrd, tad schinni gaddā tiffschoht Kreewu garrisas akademijas pahrraudsitas un par pahrluku jeb revidentu tapschoht iswehlehts Leischi erzīslaps Makarij.

No Maskawas. Maskawas Wahzu awise finno, ta Wladimirā rekrubschu kwihtes taggad, kur jaunais likums pahr wisspahriga karra deenastu nahks spehla, lohti dahrgas paleeloht un ta kahdam Borowezky fungam effoht usdohts, schahdas kwihtes pirk un, ja waijadsetu, lihds 12,000 rubleem par weenu paschu kwihti maskabt. Kad nu Wladimirā pehz schahdahm kwihtehm prassa, tad schē Maskawā tahs teek pedahvatas, ta to Maskawas polizijas awises fluddinaschanas warr lassīht. Ta par prohti schihs awises kahdā nummurā atrohnahs kahdas 20 pefohlischanas no rekrubschu kwihtehm, turprettim tik weens weenigais, kas tahs gribb pirk. Tamehr pirzejs par weenu kwihti, ja dauds, 1,200 r. fohla, tamehr pahrdeweji prassa 4,500, 600, 800, 12,000 un pat 25,000 rublu par weenu kwihti, pee kam pahrdeweji pa dakkai wehl to stanu peeleaf, lai ar pirk-schanu pasteidachs. Bitti kwihtu pahrdeweji zennu naw kahdā peelikuschi, fazzidami, ta pahr zennu fahlguschu. Kad atkal zits isfohla 300 rublt. tam, kas winna kwihti par 6000 rubleem pahrdohd, pee tam arri peeminnedams, ta winna kwihte effoht ihsta un rīktiga; jo effoht notizzis, ta daschs tuh-stoscheem rublus par kwihti aismaskajis, kas nebi-juse rīktiga.

No Tschernigowas. Ta no turrenes teek finnohts, tad jaw preefsch diwi neddelahm deggoht tas pasibstamais Samglaja purvis, lai gan fals effoht deesgan stiprs (salstoht 10 lihds 15 grahdeem). Schis purvis atrohnahs Tschernigowas un Gorod-nizas aprinkos, starp Dēfnas un Daepras uppehm, un effoht garrumā lahdas 60 werstes, turprettim winna plattums daschads: weetahm lohti schaurs, weetahm atkal diwi, trihs un pat pēzas werstes plats. Kad schi vegschana beigsees un kahdā mehrā

winna isplattisees, to wehl taggad newarr nosazzib.
— Kad nu reis pahr dabbas algabdi jumeem runnajam, tad arri japeeminn ta semmes tribzefchana, las notikluse Kaukasas apgabbala. Tai nalti no 13ta us 14to Februar, ta turrenes awise siano, notikluschas trihs semmes fatribzinaschanas. Tee diwi pirmee gruhdeeni nebijuschi wiffai stipri, bet tas treschais gruhdeens bijis tahds, ta krehfli un galdi istabas tikkuschi fakustinati un no sawahm weetahm issstunditi. Gruhdeeni semmes tribzefchana bijuschi pussstundu weens pehz ohtra.

No Warschawas. Ka turrenes awises siano, tad Lublinas gubernija ahsemneeki (ihpaschi is Austrjas un Pruhfjas) nahtoht tur us dshwi nomestees. Pa 1872tra gadda laiku lahti 3060 zilweki tur nonahkuschi; winni tur nomettuschees us muischu gruntehm un strahba lauka darbus. Lubartowas kreise effohrt arri nomettuschees lahti 343 baptisti; winni preesch lahdeem gaddeem is Warschawas un Kalischas gubernijahm tur nonahkuschi; winni wifft irr semmes strahdneeki, irr strahdig, tikki un pahrtikkuschi laudis un pa leelalai dalkai mahl lassicht un rafsticht.

Ahrsemmes sinnas.

No Wahzijas. Preesch lahdahm deenahm diwi lungi, walsts sapulzes lohzelli, apraudsijuschi firstu Bismarku. Negribbedami augsto flimneeku trauzeht, winni peeteizahs pee firstenes, lai warretu pehz firsta flimmbas apllauschinees; bet tik lihds firstu Bismarks bija dabbujis finnaht, ta minnete e lungi pee winna atnahkuschi, winsch lilla tohs pee fewim esfault, un ar teem farunnajees. Ko winsch schinni farunnä fazzijis, to nu tee pa dallai awises celikkuschi. Bismarka wahrdi irr deesgan swarri, tapehz no teem lahdus sche ussimeesim. Bismarks sawä farunnä fazzijis: ta winsch 1867. g. teizis: „zelsim Wahziju fedlös, jaht winna jaw warrehs,” bet taggad gan sche wahrdi buh schoht jaisdsehfsch, jo walsts sapulze schleetoht peerahdih, ta Wahzija newarroht jaht. Walsts sapulze, ta rahdotees, nenoswerroht taggadeju buh schohanu. Daschi no teem jo swarri geem walsts lohzelleem dohmajoht, ta winni zaur lahdus sawu fennaku issazzishanu effohrt laweti, to darriht, to taggadeja walsts buh schohanu prassa. Winsch, prohti Bismarks, nelad ta ne-effohrt darrijis, jo winsch tehwiju augstaki turrejis par fewi paschu, winsch nelad ne-effohrt apdohmajees, to darriht, las tehwijai par labbu bijis darrams, weenalga, waj winnam prett sawahm fennakahm dohmahm un spreedumeem bijis jastrahda waj ne. Bet taggad tee walsts sapulzes lohzelli, las us winna wahrdi wehletti, ta nedohmajoht un wairak turrotees pee lahda wahrdi, to fennak issazzijuschi, nelad raugotees us tam, las walsts labbumam pehnahkotees. Laahdu buh schohanu winsch newarroht zeest un tik lihds tik tahtu buh schoht atwesselojees, ta warreschoht rafsticht, tad winsch sawu atlaischanu no

deenesta nem schoht. Warbuht raddischotees zlt s lahds, las preesch schoht wairumu us sawu pufi dabhuht; winnam bes tam zittas weetas deesgan lahdeem effohrt lahti smeedami fazzijuschi, us lahdeem liberaleem walsts sapulze norahdidami: „waj tee irr tee wihi, us turreem Juhs pakaujatees.” Laahdi buh schohanai, las walsts leelakohs labbumus aisteckoht, waijagoht beigtees un preesch tam tikkai effohrt diwi lihdselli: waj nu winsch pats no ammata isslahjahs, jeb walsts sapulze isschirrahs. Kad nu augscham minnetee diwi lungi prassijuschi, waj winni drifftoht arri zitteem schohs wahrdus pasazziht, tad firstu Bismarks to atlähvis. Schee wahrdi irr lohti affi, bet pee tam arri jaewehero, ta Bismarks irr flims un flimneeks dauds ahtaki teek aiskaitinahis un tapehz arri dauds starbali un sihwaki spreesch. Pahr Bismarka flimmbu runnajohjt ja-fakka, ta flimneekam gan taggad wairak apetite (ehfchanas gribba) raddusehs, bet sahpes tamehr nemasinajotees un tamehr schahdas sahpes nerimst, tamehr us iswesseloschanohs wehl nau gaibams. Ahrstes deesgan dohmigi us firsta iswesseloschanu flattahs un jaw preesch lahdeem gaddeem winnam to padohmu dewuschi, lai winsch kreetni luhkojotees isahrsteht; bet lihds schim walsts un zittas politikas darbi winnu pee tam aiskawejuschi un zaur to winna flimmba tahta nilna palikkuse.

Wehl no Wahzijas. Daschä weetas Wahzsemme atrohnamas taks ta sauzamas „Wahzu fainneuzu beedribas.” Schim beedribahm irr tahds noluhks: gahdah ihpaschi pahr to, ta fainneebas waijadfigahs leetas netiktu sadahrdsinatas un fainnatas zaur uskuptscheem jeb uspirzejeem un ta fainneezes netiktu peekrahptas uo deenestneezehm. Ta Berlinê atrohnama „Wahzu fainneuzu beedriba,” kurrai par preeschnezi irr Anna Morgenstern gaspascha, nesenn noturreja sawu generala sapulzi rah-tuscha leela sahle. Sanahkuschas bija lahdas 400 dahmas. Generala sapulze nospreeda, ta effohrt janoflehds kontrakte ar lauzineeleem, las apnemahs wiffas fainneebas leetas peerwest fannamä daudsumä un fannamä laika par salihgtu makku un tahdä wihsé prezzebm nemas nebuhs jaeet zaur uskuptschu rohkahm. Zaur schahdu eegrohfsishanu atlehfsees schis labbums jeb pelna, las lihds schim peekritta uskuptscheem, pahrdewejeem un pirzejahm pascheem un paschas prezzees nahls nefamaitatas fainneezehm rohfas. Tapat arri schinni general-sapulze tikkia nospreests, ta effohrt jaeetaisa kantoris, kur warretu stanaz dabbuht pahr labbahm deenestneezehm. No 1ma Aprila sahkoht schij beedribas buh schoht sawa pascha awise sem schahda nosaukuma „Wahzu fainneuzu awise” (Zeitung deutscher Hausfrauen).

No Wihnes. Tautas weetneeku sapulze tai 14 (26) Merz tikkia pahrspreests pahr to,zik nau das preesch universiteehm un teknikas augstskohlam

buhtu attaujama. Tad arri tilla preefschâ lits, ka 250,000 gulshi jadohd preefsch weenas jaunas tehniflas skohlas usbuhweschanas Lembergas pilssehtâ, bet tikkai tad, kad Galzija, kurras rohbeschâs Lemberga atrohdahs, no kahdas is sawahm teesibahm walstei par labbu atfakkotees. Kad nu pee apspreeschanas nahza, tad daschadas dohmas tilla isfazzitas; ihpaschi ministers Biemialkowksi bija augscham minnetam preefschlilkumam pretti, fazzidams, ka tas nepeeflahjotees, kahdai pawalstei valihdschu skohlas leetâs leegt, tapebz ka ta no kahdas is sawahm teesibahm neafazzitohs. Woz schis preefschlilkums nahks spehkâ, to turpmak d'sirdeim. — Austrijas biskapi nospreeduschi zeeti turretees pee konkordata, lai waldiba pawehloht ko pawehledama. Tad winni arri lungu nammam eesneeguschi rakstu (adressi), kas dauds leelaks nela tahdi rastti mehds buht. Schinni rastta jo plashchi islitas un aistahwetas basnizas un garrigneeku teesibas. Pee basnizas un garrigneeku-teesibu aistahweschanas schinni rastta irr wissabi peerahdijumi leetati, ta par prohwi ne-ween spreeeumi is basnizas tehnu raksteem, bet arri is romaneem (mihlestibas stahsteem), no kahda isdaudsinata Franzuschu rakstneeka farakstiteem, kurra rasttus dascha gohdiga mahte netauj sawahm meitahm lassib. — Diwi tautas weetneki, Roser un Tuks, walsis sapulze preefschâ lilkuschi: ka jesuiti is Austrijas buhtu israidiами. Waz scho preefschlilkumu peenems, wehl naw finnams, bet tomehr no tam redsams, ka jesuiteem wissur prettineeki rohnahs.

No Franzijas. Tai 14. (26.) Merz tilla tautas sapulze daschadi preefschlilkumi pahrspresti. Pelletana preefschlilkums pahr to jaw fennak peeminnetu mirruschu paglabbaschanu bes mahzitaja, tilla us wehlatu lailu atlits preefsch apspreeschanas. Tad tilla pahrsprests pahr to, ka Parijses pilsfehta buhtu no ahreenes apstiprinajama zaur skansteim. Karra komissijas preefschneeks schinni leela isfazzija tahdas dohmas, ka nebuhtu leela tahluma no Parijses cetaifamas skanstes, ja zaur to nepanahitu, ko gribb, prohti Parijses tuwumâ dauds karra pulkus turreht; turklaht arri tahdas skanstes dauds naudas mafsatu un karra laila buhtu gruhti pahrstahjamas. Schim dohmahn arri zitti peebeedrojabs. Ohtrâ deenâ schi pascha leeta wehl nahza preefsch pahrspreschanas un te wezzais Ljehrs scho preefschlilkumu nehmahs aistahweht. Kad pee balboschanas nahza, tad karra komissijas preefschlilkums tilla peenemis. Tai paschâ deenâ kahds tautas-weetneeks lilla to preefschlilkumu preefschâ, lai tautas sapulze nospreeshoht, kahda kahrtâ waldiba buhtu Franzijâ eegrohsama. Schim preefschlilkumam ihpaschi pretti stahjabs Kerdrel, fazzidams, ka schahda nospreeschana pahr to, ka waldiba buhtu pahrgrohsama, pawissam ne-effoht waijadsga, jo Marschala Mal-Mahona waldischanas laiks effoht, us septineem gaddeem pagarrinahs un no schi laika

newarroht nelo atraut, jo ta effoht tautas sapulze nospreeduse un schahds spreediums effoht lilkums. Kas ar schi spreediumu ne-effoht ar meeru, teem jadohdahs meerâ, jo lilkumam japaklausa. Mal-Mahona waldischanas laiks tikkai tad warretu tift paikfinahs, kad Mal-Mahons pats no sawa presidenta ammata atfazzitohs. Herzogs Broglie us tam fazzija, ka schahda faspreeschana pawissam nepeeflahjotees. Kad par minneto preefschlilkumu tilla balsohts, tad tas ar balsu wairumu tilla atmests.

No Spanijas. Savâ beidsama nummurâ sinnojam, ka Karlsteem kauschanâs labbi weizahs un ka winni daschu panahlumu fasneeguschi; taggad tahdas finnas atnahluscas, ka Karlsti teekoht spaiditi un weetahm tikkuschi salauti. Marfhals Serrano Karlsteem ar leelu karra-pulku usmähzees, ta ka tee schkeet jaw duhschu saudejuschi. Appalsch Serrano pahrwaldischanas taggad effoht lihds kahdi 40,000 saldati. Schee irr diwos pullos dalliti: weenu pulku wadda generalis Letona un ohtru pulku generalis Primo de Rewera. Karlsti stingri usmahluschees Bilbao pilssehtai, jo beidsamâ laikâ winni fahluschi minneto pilssehtu ar deggofschahm lohdehm apschauhdt, zaur ko pilssehtâ daschas celas pawissam tikkuscas nodedsinatas. Serrano gribbedams spaiditai pilssehtas palihgâ nahkt, usbrukka Karlsteem ar leelu spehku un tohs peespeda no daschahm weetahm atkahptees un wehlat Karlsti tikkuschi stipri fasulkatti. Tad arri d'sird, ka dauds Wahzu wirsneeli jeb offizeeri us Madridi nobraukuschi, lai Spanijas waldibai sawu deenastu peespolitu. Kâ leekahs, tad Spanija ilgi republika gan nepastahwehs, jo marschals Serrano effoht atsinnis, ka Spanijai, no partijahm fascheltai, tikkai pastahwigs waldineeks warroht lihdscht un ka tadeht atkal lehninsch buhtu eezeltams. Wehz Serrano dohmahn buhtu pee lehnina wehleschanas japaleek pee Spaneschu wezzahs waldneeku familijas, un tas derrigakais preefsch tam effoht is schihs familijas Austrijas prinzis Alsons, Isabellas dehls, kas taggad Wihnes pilssehtâ studeere un drihs 18 gaddus wezs buhs.

Jannakabs finnas.

No Berlines. 21. Merz. (2. April). Firsits Bismarcks sawâ d'simtdeenâ, 1ma April warren dauds laimes-wehleschanas fanehmis, weenu arri no Bairijas lehnina.

No Kelnies sawâ, ka 19ta (31.) Merz turrenes erzislaps Melchers tizzis aistwestis zeetumâ.

Krohgs un spirkus.

Kautschu derrigs un waijadsgs, bruhlehts un leetahts, tad tomehr arri neewahts un lihds beidsamam nokehsichts irr tisslab krohgs ka arri spirkus. Mehds teilt, ka mihtam behrnam irr dauds wahrdi, tapat arri krohgam un spirkum. Kas gan nebuhs d'sirdejis tohs nosaulumus ka: krohgs, schenks, kneipe, wihnusis, restorazijs u. t. pr. Neis arri kahds buhs, kas nepasibz to ar luhpahm juhtamu un terramu garru, ko Franzuschi par esprit un wez-

zee Rohmneeli par spiritus (tas irr spirkus) nofauza. Schis spirkus jeb gars rohdahs no ta zulkura, kas augos atrohdahs, kad to zulkuru jeb tohs augus, kurrôs winsch atrohdams, raudse, ka par prohwi wihsa-ohgas, kartuppelus, meschus, rudsus, u. t. pr. Daschu reis arri starp zilivekeem ruhgst un tur tad arri irr gars, kas tikkai ar garru irr juhtams un kerrams, bet ne ar luhpahm un mehli; tomehr abbeem scheem garreem irr leela draudfiba un gandrihs warretu fazziht, weenads litskenis, tas irr, tee nedrihkfst waktigi rahditees.

Bet nu runnasim par muhsu spirku. Lihrs un nesamaisights winsch gan lohti mas draugu atrohn, bet daschadôs dsehreenos klah peemaishits winsch padarra tohs par gahrdeem un patihlameem, ka eelsch wihsa, kur winsch to tur effoschu smarschu (aroma) muhsu nahfis pazelvams, pawadda to wehl nepahrwehrstu zulkuru lihds ar tahm klahbhuda-mahm uhdens-dakkahm muhsu rihsli kuttinadams tur eelscha. Allu winsch mums atdohd to harribu, lo winsch tur weshalu un nefamaitatu usturrejis un likeeros winsch tapat ka wihsa ar zulkuru un sahlehm maihists muhsu rihsle norittinadams atdohd deggunam un meefai sawu dasku, pat pee garra peedurdamees to pamohdina, ja tas eesnadees. Arri Mariga Farina un zitteem odeeru (smarschu) fabrikanteem winsch palihds muhsu kundsehm jauku smalku pescwinacht.

Zaur zaurim nemmoht warr no winna teift, ka winsch ka teatera spehletajs parahdahs appalisch daschadeem wahrdeem; no winna warr dauds lo tafift, mehs winna fatohpam wissur gan paslehpstu gan nepaslehpstu, arweenu zittadâ buhschana, zittadâ apgehrba, ka smarschu, ka atdshwinataju un ka draugu un ka eenaidneeku; tapat arri winsch parahdahs par plahpigu tehrsetaju, mihtotu ahrsti, par leelako wiltneeku un par assu sohbugallu un neretti par draudfibus un mihestibas pohtitaju un par breesmigo nahwi.

Taggad ar spirku eepasinnuschees, gressimees pee winna mahjokka, pee krohga. Krohgs irr ta weeta, kurrâ salaffahs peekussuchi un nogurruschi, issalkuschi un ieflahpuschi, nobehdajuschees un fasfutuschi un tur winni arri palihgu atrohd; jo spirkus, ar dsehreneem zilwela eelschâ eegahjis, atspirdsina ta spehkus, pawairo duhschu, zaur lo tad winnam fasslubschana unbehdas masinajahs. Spirkta eenaidneeku falka, ka apreibinadami dsehreeni padarra zilwelu par lohpu. Tur es atbildetu, ka apreibinadami dsehreeni zilwelu nepahrwehrsch wis par lohpu, bet parahda tikkai, furram zilwelam wairak lohpibas peemiht, tas irr, kur sch zilwels nespeli sawu kaislibu sawaldbiht, jo lohps nepeedserrahs un wissu masaki tas dserr leelibas deht, bet ehd un dserr tik dauds,zik tam peeteek. Arri spirkus nelahdas jaunas ihpaschibas zilwelam eelschâ ne-eewedd, bet winna spehkus atspirdsinadams isdarra, ka zilwels sawas

labbas ka arri flittas ihpaschibas flabrali parahda. Kad arri falka, ka krohga noteeloht beskaunigas un nepeeklahjigas leetas, ka dumpis, laufchanahs, pedserchanahs. Laifniba gan! Bet es nu prassitu, waj tahdas leetas krohga ween noteek? Waj tahs arri nenoteek mahjâs, heedribâs, un zittas sapulzâs un waj spirkus ween irr tas, kas pahrali pahr meeru bruhlehts, irr flahdigs. Es bohmaju, ka arri uhdens, ehdeent, tabbala, flitums un aufstums un wiffas zittas leetas, kas mums derrigas un waijadisgas, paleek mums par flahdes-nesseju, ja tahs pahrleelâ mehrâ bruhlejam. Ne wis krohgs fewi, bet zilwelki, kas krohga sanahl, darra to par flisku jeb labbu.

Wihns, kas mums jaw is bisholes pasifstams par labbu dsehreenu un kurrâ, ka jaw peeminneju, arri spirkus atrohdahs un winna labbumu istaisa, teek arri muhsu deenâs daudskahrt tapat ka allus no daktereem pawehlehts, lai muhsu gribbu us eh-schanu pawairo.

Pahr krohgu runnajoht jafalka, ka tas naw tikkai ta weeta, kur zilwelki sanahl peedsertees, bet arri irr ta weeta, kur laudis sapulzejahs sawas dohmas ismainiht, farunnatees un faspreestees; jo kahdas julfchanas nebuhtu parlamentes un tahdas sapulzâs, ja parlamentes wihi pirms masakos sapulzinâs sawu preekslakkumu neapsprestu un nepahrdohmatu un kur to wissabbali warr isdarriht, ja ne restarazijâs (krohgs).

Scho johzigu pahrspreeschana pahr krohgu un spirku zeen. lassitajam pasneegdams, pawissam ne-wehlohs, lai winsch paliku par krohga brahliti, bet tikkai gribbeju peerahdiht, ka spirkum un krohgam arri sawi labbumi un ja krohgs mums palizzis par tahdu weetu, kas laudis maita, tad tas tikkai tapehz notizzis, ka krohgs mehds tikkai dsert. Kad krohgus, kas zetta-wihra deht tatschu waijadisgi, pahrwehrstu par restorazijahm, kur weesj sanahluschi neween dsertu, bet arri ehdeenus dabbetu un awises dabbetu lassift u. t. pr. Par scho leetu zittâ kahdu reisâ rakstischu. Taggad kahdu wahrdu peelisschu par dserchanu.

Dserchanu noteek masak gahrduma deht, bet wairak spirkuma deht, tapehz tahdus dsehreenus, kurrus ne-isflahpuschi baudam, nosauz par spirkumatajeem, reibinatajeem. Kafeja, tehja, allus, wihns, schnabbis un t. pr. irr schahdi dsehreeni.

Schee dsehreeni, mehrena daudsumâ bauditi, irr spirkumataji un darra zilwela zihpflas jautrakas un spehzigakas, zaur lo tad zilwels sawas dsihwibas darrischanaas teek wellaks un sawâ jushchanâ mohbrigaks; tadeht peedsihwoscheem, sam zihpflas pa datlai sawu flabrumu un spirkumu saudejuschas, lohti derr ar spirkumatajeem sawus dsihwibas spehkus pamuddinaht.

Schee dsehreent, ihpaschi wihns, allus, rumis u. z. irr arri reibinataji, kad tohs nemehra faderrahs;

Iee tad zibylas pahrguhst, zaur lo tad pilniga atsinnia un waldiba pahr fewi paschu apnaustahs un scho buhschanu nosauz par reibumu. Katram, las stiprus dsehreenus dserr, brihscheem reibus gad-dahs un par to mas lo brihnetees; bet las dsehr-dams beeschi apreibst jeb peederrahs, tahds irr dsehrejs un dsehrejs nekur neteek zeenihts. Dseh-rejs drihs pahriehrschahs par schuhpi un schuhpi negohds iswadda un kauns fagaida. Pat fahrtigs zilwels warr par schuhpi palikt, ja winsch stiprus dsehreenus haudidams dsihwibas lilkumus ne-eewehro un eeradduma spehlu naw atsinnis. Papreelshu winsch dserr, lai sawas zibylas atspirdsinatu, weh-lak, lad zibylas jaw pahrspehtas, dserdams peederrahs, jo skaidra samanna sudduse; heidsoht tam zibylas ta no stiprem dsehreneem pahrguhstas, ka bes dser-schanas wairs newair istilt un ta par schuhpu-behr-tuli paleek, las sawa dsihwes beigumā drebboeschā trakkumā kriht un ar welnu zibnahs, la dauds ohr-stes to apleezina, fazidami: katram, las no dser-schanas tizzis traeks, leekahs, ka winnu welns rautu. Pats esmu peedishwojis un redsejis, ka schahdi slimme sawa trakkumā plohsahs un blaustahs, weenumehr fauldam: „Glahbeet! welns manni schrauds, welns manni plehsh u. t. pr.

Schi buhschana deesgan eewehrojama, la tee, las zaur pahrlieku dserchana sawu prahdu saudejuschi, sawa duulumā arweenu welnu reds un daschi zaur scho buhschana nehmuschees peerahdiht, ka welns irr paşaule, jo deemschehl schos laikos deesgan tahdu radduschees, las pawissam gribb noleeg, ka welns paşaule ne-efsoht. Ka brandwihns ar welnu sawa sakarrā un sadraudsbā stahw, to pawissam newar-ram leeg, lad paflattamees us teem neganteem dar-beem, las zaur brandawihna dserchana zellahs. Zaur brandwihnu irr daschs pahrtizzis fainneeks bohja gabjis, daschs wihrs sawu seew' un behrnus nelaimigus darrjis; zaur brandwihnn irr beedri schlihruchees un draugi naidā nahluschi; zaur brandwihnu irr wihnuschneeki baggati tikkuschi un dsehrejt nabhadisba krittuschi, u. t. pr. Ka brand-wihns irr welna isgudrojums, to muhsu fentehwi irr tizzejuschi, la to kahda wezza teika apleezina. Schi teika irr tahda. Kahds leels burwis bija welnu kahda kohka dohbjumā eedfannis un tur to eespundejis. Tohs masohs wellenus elle winsch wihsus apfittis. Ta nu welna pappus wairak sumtu gaddu sawa dohbjä kohla fabijis, lihds heidsoht kohls nopusvis, apfrittis un tahdā wihsē welns walla tiz-zis. Welns, nu walla kluvis, tuhdat nosheidsees us sawu eli, bet elle bijufe tulfscha. Ko nu lai nobbaga wellinsch eesahf, lai nu sawu pekli pilda. Te winnam labs padohms prahka eschaujahs (jo welns irr gudrs): winsch sew usbuhsweja bruhfi un fahla brandwihnu dedfinaht. Ar brandwihnu winsch nu zilwelus dsirdija un tee peedsehruschi nu fahla grehkoht, launus darbus darridami, la la ihſa laikā

welnam bijufe elle atkal pilna un wehlač wairs ne-ruhmes nebijis. La teika stahsta.

Lai gan teikas un pasalkas pahr tahdeem brihnu-meem un brihnischlahm leetahm stahsta, las gan nekad naw notikluschas, tad tomehr teikas un pasalkas atrohdahs faws pateefigs lohdols un ta arri ta teikā, las stahsta pahr welna brandwihnu dedfinaht. Atslydam, la welns irr launuma fah-kums un zehleis, dohmaja, la welns arri brand-wihnu isgudrojis, jo brandwihns arri irr launuma darritajs, lad winnu neweeta bruhke.

Greeschamees wehl reis pee dserchanas, tad man gan jofalka, la dserchana irr fehrga, las ahtri zil-welam peelihp, to par schuhpi padarribama, to bei-dsamā pohsta gahsdama. Katris, las stiprus dseh-reenus baura, lai eewehro, la zilwels dserdams warr palikt par dsehreju un tad par schuhpi. Tif dsilli zilwels nogrimst, lad winsch prett dabbas lik-lumeem dsihwojis. Is wisseem raddijumeem zilwels to augstalo weetu no dabbas mantojis, tadeht arri tas, lad no fawa augstumu reis kluhp, besdibbenu dibbins grimst, jo til augstais semmu kriht.

Schi fawa raksta eesahlumā pa druslai peerahdiju, la spirkus irr deesgan derrigs un krohgi arri wai-jadfigi; bet abbi, tiflab spirkus la arri krohgs, pa-leek par teem leelakeem zilwelu laundarreem, lad win-nus neleetigi walka. Waj mehs newaram spirku salihdsinah ar ugguni, jo waj naw ugguns muhsu leelaka labdarritaja un waj winna arri newarr mums buht par to leelako pohstu. Ko mehs dar-ritum bes ugguns?! Mehs seemā nosaltum, wak-lards tumfa sehdetum, gehlu gattu ehstum u. t. pr. Bet ja ar ugguni nemahlam apeetees, tad ta muhs samaita. Kahds leels dseesmineeks pahr ugguni falla:

Dauds labba ugguns isdarra,
Ja zilwels winna pahralda;
Un lo winsch radda, pastrada,
Par wissu ugguns jagohda;
Bet bresmas debbefs spehfts schis darr,
Ja sawallā winsch staigah tarr,
Ja isspruhk neapsargata
Schi dabbas brihwa meitina.
Breesmas! lad ta wallam laista
Augtin aug neturrami,
Pohstidama leesmas walsta
Ehlu rindās neganti!
Darbus pohsta, laudis malsta
Trakkodami el'menti.

Ta dseesmineeks pahr ugguni dseedajis un ta warretu arri pahr spirku dseedah:

Dauds labba spirkus isdarra,
Ja zilwels spirku pahralda,
Bet kur spirkus waldiht fahl,
Tur zilwels zaur to pohsta nah.

Berredams, la nebuhschu, lo schē ralstijis, wehja ralstijis, bet dascham labbam atgahdinajis, la ar stiprem dsehreneem tāpat jaapeetahs la ar ugguni, to zerredams, sawu rakstu heidsu, fazidams: „darr, lo darr, bet apdohma gallu.“ C. — g.

Kas irr wairak^{1/7} dalla jeb weens wessels?

Bija kahds jauneklis, karsch ar sawu deggunu lab-prahrt lihds padebbesim gribbeja kneegt. Reis schis jauneklis fateekahs laukā ar kahdu zittu jaunekli, karsch arri tannī paschā kahrtā stahweja. Bet schis stalajis, gresnajs wiherelis nelikkahs nemas sawu nahburgu dehlu pasibstoht un gahja tam garam, itt kā tas neredsams gars buhtu. Nu paeet arri ohtrais sehns kahdu gabbalnu un atrohd sawu bee-dri us platscha ar leelu ziggari mutte, tur stahwam. Winsch pee-eet tam ziggarainam flakt un to itt mihligi apfweizina. Gresnajs to wehl neleekahs dsirdoht, bet atgreeschahs atpakkat un paleek stah-weht. „Man leekahs kā tu rehkinaschanu pavissam effi aishmirsis: kas tad irr leelaks, ^{1/7} dalla jeb weens wessels.“

Prohtams gan, kā schis augstdeggunis tilla aplau-nehts; jo winsch bij sawa tehwa septitajis dehls un nu sinnams kā tas tad arri to septitu dasku no fa-ween wezzaleem mantoja, — bet tas ohtris bij grunteeneks, lam weenam pascham sawa grunte peederreja.

Kapebz Wahzeeschi irr uswahrejuschi?

Diwas meitenes strihdijahs par tam, karsch ihsti schinni Brühfchu-Franzschu karrā to wirsrohku dabbuschoht: weena no wianahm stahweja wairak us Brühfchu, ohra atkal us Franzschu püssi. Bei-dsoht fazzija ta ohra meitene: es sinnu gan, lam winnisch palits. Manni wezzaki, kad wianai us gullefchanu taisahs, aisseen strihdahs un laujahs. Mans tehpis irr Franzsis, bet manna mahte irr Wahzeete, — mahte aisseen dabbu tehwan wirs-rohku.

Th. Bg.

Grahmatu sūna.

Nihgā pee M. Jakobsona nupat valikkuse gattawa un tapat pee winna Wehweru-eelā, kā arri pee Ernst Plates funga, Walmeerā pee Trey un Dalgavaa pee Schablowsky fungem par 25 kap. dabbujama schahda grahmata:

Garrigas un laizigas dseefmas preefsch wezzeem un jauneeem, ar meldineem, faraljitas no Leopold Haken, Jesus draudses mahitaja, Nihgā. I. dalla. (Ta eenahfchanu irr Jesus-basnizas brihw-fohlai par labbu.)

Daschas schahs dseefminas jau pasihstamas taht draudsehn, lam zeenigs rafslitajis bijis un lam taggad irr par dwehsetu gannu, jo winni daschas no taht dseedajuschi miheem aismiguscheem par peemianu, Deewam par gohdu, apbehdinatoom par eepreezinachanu, un us schu daudses lohzektu wehleschanohs taht taggad irr drifketas. Lai tad schahs dseefminas, kas no ſirds nahluschas, pee ſirds eetu un buhtu daschai apbehdinatai ſirdi par eepreezinachanu un miheem behrneem par nenoseedfigu preelu. — Berram, kā arri to ohtru dasku no schahm dseefmahm drihs sagaidisim.

Pee brahkeem Busch, Nihgā, un arri zittas grahmatu bohdēs warr dabbuhrt:

Latwju tautas dseefmu liktenis. Telsis un musika no Baumau Kahrka. — Makfa 90 kap. f. Drift-zehts Pehterburgā us 7 leelahm lappahm, jeb 14 lappu puſſehm.

Schis gan buhs tas pirmais musika gabbals Latweeschu wallodā, kas us tahdu wiſt un til klausit un skunstgi nodriklehts, — kā to pee zittahm baggatahm tautahm gan sen jau reds. — Wehlem Isdewejam labbi laimi un drohſchi zerram, kā Latweeschu tauta, lam musika mihtotaju wairs netruhlt, scho pirmo puſſi kā pee-nahkahs, ušnems un walcohls.

Mahrva, 2 fehja no R. Thomson. — Makfa 30 kap.

Wawassaras beedriba.

Par preefschneekem paleef Us 1874. gadda.

Chr. Bange par preefschneeku, G. Bange par 1. palihgu, M. Rudsit par 2. palihgu, Chr. Nieplen par mantas glabbetaju, G. Ducklau winna palihgs, J. Ducklau rafstu weddejs, S. Reeksting winna palihgs, J. Thiele un D. Egli kontroleeri.

Slimneekem japeemeldahs pee appalshā minneteem fungem.

Nihga pee brahkeem Busch, grahmatu bohdē, Vahrdau-gawa Nanta sahgu dsirnawās pee P. Bange, us Katrines-dumbi pee W. Treyseldt, Dinaminde (Winterhafen) J. Sobek, Rinnuschös (Präf.) Rint.

Sarkandaugawā pee komitejas lohzellem

Chr. Bange, G. Bange, M. Rudsit, Chr. Nieplen, J. Thiele, D. Egli. — pee Armistead sahgu dsirnawās, pee G. Ducklau, S. Reeksting. Komiteja.

Preefsch baddu zeefdameem Samara.

No Alluknes muischas-kaudim 11 r., no Malud-Ehrmannu muischas-kaudim 5 r., un Mihlineeschu teesneefsha, Krohnihfaimmeela Nulla 3 r. 50 l., J. U. 1 r., no Sahdunes p. wald. 15 r. 50 l., B. U. 1 r., Nullis 3 r. 53 l., pavissam lohpā 273 r. 18½ l.

Preefsch Samaras.

Zaur Naunas draudses-komiteju preefsch Samaras baddazeetejeem man wehl irr pefsuhihts:

No Mahrfuehn muischas un pagasta 52 rbl. 75 kap. lohpā ar to pirmo pefsuhiatumu pavissam Naunas draudses-komiteja preefsch Samaras irr atfuttiuse 445 rubl. 22 kap.

Widsemimes generalsuperdente: Dr. Christiani.

Nihgas Latweeschu beedriba.

Pirms leeldeenas frehtlaas tai 31ma Merz 1874

Latweeschu teaters,

lahtakas sūnas zaur programmahm.

Ohtröd leeld. fw. 1ma April

Weesibas waffars.

Maudos-tirgos. Walts vanka billetes 97 rubl., Wid. usfakkanas liklu-grahmatas 100 rub., neufallcmas 98 rub., 5 projekts usdebu billetes no pirmas leeneschanas 166 rub., no obris leeneschanas 162 rub., Nihgas-Dinaburgas djeſu-zella alzijas 137 rub., Nihgas-Dalgavaa djeſu-zella alzijas 117 rub. uu Dinaburgas-Witebskas djeſu-zella alzijas 134 rub.

Lihds 22. Merz atmahuſchi 100 kuggi un aigabhuſchi 27 kuggi.

Athildedams redaktehrs A. Leitan.

Sluđdina schana.

Uhtrupe.

Pulkahries muischas Riehu krohgā tai 4. un 5. April tils us alzijoni pahrdohas wissadas istabas leetas, bohdas leetas un prezzes, srgi ar dauds leetahm.

Tai 19. April f. g.

tils no Mahrzenes pagasta magasines, Behju kreise, Behjones draubē, 600 pubru rudsu un 1095 pubru wassarajas labibas wairakohilitoem prett tuhlit aismatfachanu pahrdohas, us to prezjei teek labrachtigti usaizinatti pullst. 10 no rihta pee Mahrzenes pagasta waldischanas fapulzetees.

Tai 24. April f. g.

tils no Lashohnes waldis magasines, Behju kreise, Lashohnes draubē, 300 pubru rudsu un 1095 pubru wassarajas labibas prett tuhlit aismatfachanu pahrdohas, us to prezjei teek labrachtigti usaizinatti pullst. 10 no rihta pee Lashohnes pagasta waldischanas fapulzetees.

No Pulkahries pagasta iefas teek ta tai 17. Februar mircruscha Riehu krohgineela Andreja Wintera parrodneeki, kas wiinnam un tam wiinsch parradā, usaizinatti, lai peeteizabs pee Pulkahries pagasta waldischanas lihds 16. April 1874.

Paltemal waldis-wezzalajs, pebz schinnis lapas schinni gadda fladdinafchanas, buhs 26. un 27. April no pullsten 8 lihds 11 preelsch- un no pullst. 2 lihds 5 pebz pufed. Paltemal waldis-beedrem passes idohd Riehgā, Lustig (Birk) rebraulschanas-weita, Pehterburgas Ahr-Riehgā. Kalku-eela № 7.

Sehfu

mahzitaja-pagasta waldischana

usaizina wissas pee schi pagasta peederrigus lohjellus, bes nelakda truhkumi un pee 1 rubl. strabpas lihds 5. April f. g. sawas waldis- un krohna mafschanas scheit nolihdinah, wezzuma sihnes peenest un passes isnen.

Us lam wissas zeenijamas pilseftu un semmju polizejas teek laipnigi luhtas, tohs bes paschein neperurest, bet kur tee atrohdahs, teem prezpeest, schi pawehlu ispildiht.

Behju mahz. pag. wald., 5. Merz 1874. 2

Widdrisch-, Lehdurgas- un Iggates

pagastu Riehgā dībwodancem passineekeem tils tai 27. un 29. April f. g. Pehterburgas preelsch-pilseftu „seela Wannaga mohjveita“ preelsch nahama gadda jaunas passes prett mezzahm prett slaidru aismalhu padrmainitas.

Teem paschein (passineekeem) preelich sawahm familiyahm kustamas-sidmes bes sahcas istruhlfchanas turpat japeeneess.

Widdrischu-, Lehdurgas- un Iggatas pag. wald., tai 15. Merz 1874. 2

Schwarz-muischas gruntineeki,

luri wehl ar to Mikkelis p. g. malz. janu gruntsaudu parradneli, tel usaizin-ti, wissweblati treju neddeli laikā to parradā valiskusku mafsu pe apalschā paralstta eemalsah, ja to nedarihs, tad zaun teekham tee parradi tils peedsthi.

Tai 19. Merz 1874.

Dr. J. C. Schwarz,
Dinamindes-eela № 25, (runnajomas stundas
if deenas rihihs no pullsten 8 lihds 10.) 2

Ummurgas draudse, Roperbeeta muischā irr meena muhmeela weeta ar semmesga balu un weens leels abbos-, obgu- un falku-dahrs, ar loheem no Jureem f. g. us remi dabbujams. Alabatos finnas Pehterburgas Ahr-Riehgā, Vafniz-eela № 15, job arti minnetā muischa.

No jurees atrohdahs. Riga, 22. Merz 1874.

S. Martinsohn

Dselfes-hohde

Pehterburgas Ahr-Riehgā, Kalku-eela № 16, Riehgā.

Sianou ūaneem zeeniteem prezjeem, ta nupat dabbuju tohs no S. Freulies t. taistohs un us Maßlawas leelahs isslahdes ar leelo fudraha medali apdahwinatohs

ugguns- un sagla-drohshohs

naudas-fkapjus,

turkus es no lehgera, ieb us pastellefchanu lehti vahrdohdu.

Wissas zittas prezzes, lä wissu-labbalo Sweedru dselfsi, grabpus, schihberus, juschkas, pliktes, gattawas wahgu-bukfes, dselfesdrahti no wissada resnuma, lohgu- un durwju-en ges, atflebgas, krahns-durwus, dselfblekki, tschuguna- un dselfs-zeppefchrahnes, ifskaptes, tezikus, baltu un pußbaltu lohgu stiklu, wissadas maschinu- un drabts-naglas, Belgijas wahgu-fmehri, linnu- un kanep-eltu, dubbult-tibritu petroleum, wissabbalo trabnu un deggutu, srgu- un gohwju-kedhes, lä arri tohs Wihnes pasaules-isslahde par wissu-labbalohm atrastas un ar selta medali apdahwinatas patent-pakawnaglas

un tahs no wisspahrigas obras semlohpri fapulzes par labbahm atsijtas no G. Bange t. taistas jaunmohdes ſchkindefu-ehweles, — pahrdohdu lehti, pebz taifna fwarra.

S. Martinsohn.

Usaiziniaschana.

Buhwmeisteri, lä arri muhneeli tohp usaizinatti tai 8. Aprili f. g. Wilkenu waldisnammä us torgu, kur tays isdohs weens muhru kapfehtas lambars un diwi masatas kohta ekas, un pee libdofholtchanas tils tis tee peelaisti, lam riktagas peerahdischanas buhs.

Wilkenu pagasta wezzalajs: P. Nadermann.

Weens kutscheris preelsch weena ekspeditora teek mellehts Maßlawas Ahr-Riehgā, Sprent-eela № 2.

Weens ekspeditora kutscheris un weena deenestameja preelsch lehla un istabas warre deenestu dabbuhu par H. Steffens, III. Weischi-eela № 2, blaktus Strikli allus bruhsim.

Weens waggaris arr labbahm leezibahm, lä ralstift proht ware wetu dabbuhu no Jureem f. g. Kleisten job Begefaa muischā; ja preelsjabs turpat pee muischā waldischana.

Weens Maiseszeppes, kutsch labtu labtu muischā sept mahl, teek pagehredts eelsch Pehterburgas Ahr-Riehgā Kalku-eela № 8.

Mellehts teek, kas labbi proht ar wilnu kutschamo mafchinu strabdaht. Labdas meisters warre darbu us ilgu laiku pee labbas puinas atraft Jumuridas dīsrinavas, Egrliu draudse.

B. Horra.

Gobdigas jaunas meierenes, kas krohderefchanu webjounas weegli-syprobtiamas metodas, lä arri kutschchanu us mafchinu grībd kreeni emazjitee, ware preeltees leelā Techinu-eela № 13, 3 treppes augsti.

Gelsch kreenu-simmes, netah no Lauru muischā, 8 we sli no Widsemmes rohdesha (Charlottenburg muischā) irr weenjas jaunas diw-gangu uhdens dīsrinavas arr turlaht peederrīahm wirtschafes eklabam labba buhchanā pahrdohdamas. Alabatos finnas finnas irr dabbujamas pee dīsrinawu ih-paschela S. Ekn.

Ais Aleksandra w.-heteem irr tas nams № 24 pahrdohdamas, job iahrejams. Alohisok finnas Roma-novla № 35 pee Amessewa.

Drikkehs un dabbujams pee dīsrinawu un gramatu-drikkehs Ernst Plates, Riehgā, pee Pediera vas-

Weena mahja, kurra labbas progenies eeneis, teek aiseisofchanas deht ar labbu notaisschani pahrdohsta. Jaapeproffa Ritter-eela № 37 bohde.

Peter Orlowa
Maßlawas tehjas magasine,

Kohpe-eela № 18,

peedahwa zeen. prezjeem nupat fanento kiachta teju, Maßlawā swinnu pavibri pakkatu un ar stempeli flaht; tehla irr lohht labba un no smalas īmarkhas.

Familjas Chunniz . . . . . 120 kap.

Lu-tsche-su . . . . . 160 "

Melnais augenbraun . . . . . 180 "

Lödin-Kin Kulong (lohi-zeenibis) . . . . . 200 "

Kaufin pulku tehja Chimsinthy . . . . . 250 "

Majutan Pecha . . . . . 300 "

La magasine arri peedahwa rassinaades zułturu, gabbalds sahgetu rassinaades zułturu, smaluu freiztaktu un losjeju par dachabahm zennahm.

Alal pahrdemejeem teek no zennas finnema dalka atrehkinata

Smalas- un rupjas lweeshu iljas, lä arri tihri ausu milti irr dabbujami

A. J. Steina

miltu bohde pee jaunem wahrtiem. 3

Labbi usiaupitas tafelu-klaavees no 6 oljanum irr aiseisofchanas deht schi appalsch zennas pahrdohdamas. Kalku-eela № 6, trihs treppes augsti.

Labbi izmahžitu sohstehera funni pahrdobh metcha-fargi Peter Pebrkoons e-seljawā, Bahrlan mohja.

Wissabaku jaunas seepu sahles (laustiche Sida) pahrdobh daudsumu un shlumā par wissulehtalo zenuu

Jaegevnanu un dhlo, jaunas palkambaris un rehru magasine pee Kapung rebraulschanas weetas, Zuwores-ee № 6.

Labbi tuoju rupji milti un lweeshu bihdeleti milti irr dabbujami

A. J. Steina

milu bohde pee jaunem wahrtiem. 3

Mahjas weesam peelikkums pee № 12, 23. Merz (4. April) 1874.

„Tew nebuhs tawa twaika nammu eekahroht.“

(Slatt. № 11. Beigum.)

Schis jaunellis gan labprahrt wissu muhschu tur buhtu pawaddijis, bet reis nahza arri ta deena, kur tam no schejeenes schkirtes waijadseja. Sprizzis nu bij jaw to wezzumu peedshwojis, kur tam lohses bij jawell un winnam bij pirmais nummurs trahpijis. Winna meisters to itt ihpaschi noscheljaja; jo tas ustizzigaku puisi wehl sewim nebij atraddis. Bet Sprizzis nu bij reis saldats un arri palikka tas. Weenā rihtā eekohrteleja tohs jaunohs rekrubjchus dselszettā un muhsu jaunellis bij arri appaksch teem un twaika wahgi tohs ahtri iswedda is dsimtenes.

Laffitaji laikam wehl atminnehs, kā Seltina mahjas fainneeks Spritscha mahju, kuru tam brahlis par ihpaschumu pirzis bija, kā scho mahju tad Seltinsch atpakkat atpirka, kā Sprizzis to eemeksatu naudu nesphehja mafkāt. Jo muhsu bahrinam trubla pee teefahm ta parahdischana, kā winsch scho mahju pats ar sawu naudu pirzis un tas nu likluma pehj, kā Sprizzim nauda nebij, schi mahja nahza atkal winna brahla seewas rohkas un Seltina mahjas fainneeks bij Spritscha brahla seewas obtrais wihrs. Seltinsch dshwoja schinni mahja kā neere taukos; jo kā zilwetam wiss irr pee rohkas, tad tam jaw arri nekahdas islusteschanas netruhst. Schinni mahja daudsreis tilla busses turretas; draugi un pasifikami no wissahm mallahm tur sanahza kohpā, lustejahs wissadi, dsehra, ehda un tehrseja. Seltina fainneeze itt ihpaschi mihloja weesibas un lustes-walkarus un sinnams ta jo beesi ween schandas busses isrikhoja. Tā tas gahja ilgu laiku. Bet kā nu aisseen no malka nemm un tur wairs tik dauds ne-eeleek, tad sinnams mazzinch pehzak tufsch paleek. Tā tas arri notifka pee Seltina. Deewos to pirmōs gaddōs itt baggati apfwehtija un ikweens brihnijahs par Seltina eenemchanu, kā tas kātrā ruddeni sawā mafkā behra. Bet kur dauds eenemchanas, tur arri dauds isdohschanas. Nu schis wihrs arri wairs negribbeja ar tahdu sirgu un ar tahdeem wahgeem braukt kā papreelchu; nu bij arri puffs-karite jaeegahda, bet kā weena leeta irr labba, tad arri zittas irr tahdas jaeegahda.

Pehzaki atkal islikkahs, itt kā Deewos no Seltina wissu svehtibu buhtu atnehmis. Zitti walsts-fainneeks newarreja nekad Deewa svehtibu smahdeht; bet Seltina svehtiba bij itt kā ar rohku atnemta. Gaddu no gadda tam ar semmes aisseen aisseen fliskati isdewahs. Pehdigi tam wissadas nelsaines notifka: krussa tam daudsreis labbibu nokappaja; sibbins tam weenā gaddā diwas mahjas nospehra; tannī paschā gaddā tam ehrbergis ar ugguni aissgahja. Bet waj tad Seltinam nebij draugi, kuru tam palihdseht warreja? — Draugi tam arri dewa un palihdseja dees-

gan, bet kā Seltinsch sawus parradus nekad neat-mafkaja, tad arri draugu rohkas peekuffa labbu darriht un tee winna pehdigi pee teefahm apsuhdseja. Kā nu tam wairs naudas nebij, tad winna mahja nahza appaksch konkurfa. Schinni deenās arri winna seewa apsirga un nu tannī mahja ween beh-das bij atrohdamas. —

IV.

Sprizzis tiffa no Nihgas us Warschawu aiswests. Us zetta notifka leela skahde: winna nauda — wissi tee 600 rubli tam tilla nosagti, bes kā pats to buhtu manijis. Gan winsch usdewa scho leetu rohtas kammandeerim un wissi tee rohtas saldati tilla pahrmelleti — bet kās bij reis pasuddis, to wairs neatradda. Sprizzis zittu nelo newarreja darriht, kā tik tam bij ta skahde japazeesch.

Wissu to aprakstiht, kā muhsu rekruscham gahjis, tad nahktu schis stabstinsch dauds par garru; bet titas irr japeeminn, kā winsch schē saldatu deenestā irr arri bijis ustizzangs un uszichtigs wihrs. Tam bij daschreis deesgan gruhti, kā pats to stabstijis; bet ar Deewa palihgu winsch tomehr to wissu irr iszettis. Gesahlumā jaw irr minnehts, kā winsch jaw skohla druzjin Kreewu wallodu irr mahzijees un sinnams ahtraki us preelchu warreja tilt. No semmatas weetas tas tilla aisween us augstaku zelts; kā winnam ihpaschi labba, wehriga galwa bija un to jaw par unteroffizeeru uszehla, tad rohtas palkaneeks to aissuhtija us Peterburgas kadettiju (Cadet-tencorps), kār winsch ihpaschi karra-wihru buhshanu ismahzijahs. Katram tas jaw irr lehti saprohtams, kā newarr wis tik ahtri augstā gohda-weetā nahkt, bet kā preelchu tam ihpaschas garra-dahwanas irr waijadsgas. Schim bahra behrnam Deewos itt labbu laimi irr nowehlejis un lai gan „brahli“ un mahte to bij atstahjuschi, tad tomehr tas „Kungs“ winna usnehma.“ Bohku dumpī tas bijis un tur pats angstaits keisers to ar gohda wahrdu apdahwinajis. —

F. — tas bij muhsu Spritscha uswahrds — il-gojahs lohti sawu mahti redseht un winsch tadeht augsto Krohni luhds, tam us kahdu laizinu atweh-leht arri fawejus apmelleht. Kā nu winsch atkauschana dabbuja, tad sehdahs winsch bes kaweschanas us dselszettu un aissbrauza us sawu mihiu tehwiju.

Bij waffara, kā F. sawā dsimtenē atnāža. Wiss tas apgabbals bij daudskahrtigi pahrwehrtijees un arri dauds no wezzeem pasifikameem tam bij fiefschi palifikuschi. Kreises pilsehtā nonahzis, tas us stabbeem eeraudssja scho sianu, kā Seltina un winnam toreis peederriga mahja pee kreises teefas schinni paschā deenā pahrdohdas tilschoh. Ne-kawedams tas nogahja us kreises teefu un patlaban jaw tahs mahjas nahza appaksch sohlichanas.

Nu pirma galla T. tik stahweja un neka nesohlija; heidsoht fauza winsch: „10,000 rubkus fo hlu es!“ Wissi apkahrtgi zilwelki flattijahs us scho sweschu fungu un nessinna ja ko fazilit. Winnam nu arri tikkia taks abbas mahjas. Tuhsin winsch ismalsaja to waijadfigo naudu un sehdahs pastes wahgös eek-schä un brauza tahtaki.

Bij jaw itt pawehls walkars, kad winsch fawa patehwa mahjä eenahza. Kambari ee-eedams un „labwakkar“ nodohdams, flattijahs wissi us scho leel-fungu baillgi. Wezzais Wannags tak pehdigi eedroh-schinajahs winna usbildinaht un fazili: „Juhs leel-kungs, laikam effet no zella nomaldijuschees, jeb meklejat nafts-kohteli?“ — Nu eenahza Wannadseene — T. mahte — schis nu kritta sawai mah-tei ap kaklu un skuhptija to; Wannadseene gribbeja turpretti is winna rohlahm israutees un newarreja saprast, ko tas nosthme; arri mahjas zilwelki stah-weja ka apstulbuschi.

„So Juhs leelkungs gribbeet ar manni darriht? Kas Juhs — — ef — — feet?“ fauza winna mahte drebbedama. — „Pehz dauds gaddeem es tevi gribbeju redseht,“ atteiza winsch smeedamees. „Es esmu taws dehls — palkawneeks (Obrist) Frijs T.“ — „To es newarru tizzeht;“ jo weens saldots, kusch tanni paeschä rohtä deenejis, kurrä mans dehls, mums to sinni atnessa, ka muhsu dehls ar koleera fehrgu nomirris.“ — „Tizzi nu jel jeb ne, bet es tak esmu taws dehls.“ — Ak, kahds preeks nu bij Wannaga mahjä! Kurre spalwa to spehj aprakstiht?! — Bik preeziga nu gan nebij mahte unzik jautris nu nebij Wannags!!

Ta brahla seeva gulleja us mifschamu un ta likka palkawneku pee feri luht. Tanni masä istabina bij dashti raddi fanahluschi. Kad nu winna sawi schwageri eraudsi ja, tad ta pazehlahs sehdu un fazili ar trihzedamu balsi: „Es esmu Juhs no fas was dñimtenes isdinnusi; es esmu ta, kurre Juhs irr aplaupijust! — Juhsu brahlis atstahja testamenti, un nowehleja Jums to mahju, kurre Juhs nu effet pirkuschi. Jums par to mahju ne-hija ne kapeikas pehz brahla testamente jadohd, bet es eekahroju Juhsu nammu un fadedsinaju to testamenti. Bet ta mahja nu irr atkal Juhsu rohlas. Wissa manna dñihwibä schis grehka-darbs manni lohti mohzija un labbi, kad Juhs esmu wehl atraddusi. — Lai — D — eews — pee — doh — d man.“ — — — To issazzidama ta pepefchi raustijahs un — nomirra. —

Palkawneeks schahs abbas mahjas atdewa saweem brahla behrneem; jo tee bij nabbadfigi pakkala at-stahti.

T. wehl taggad been frohnim un irr teizams wihrs. — Schè nu mehs redsam, ka netaifna manta auglus ne-nefs un ka Deews sawus wahrdus pilda un neleelahs wis apsmeetees. Lai wisseem mantas-lahrigeem laudim, kurre wehl schodeen tapat darra,

Deews zaur teem wahrdeem tew nebuhs tawa tuwaka nammu eekahroht“ — itt ka ar pehr-kona balsi ussauz! Jo weens nenopelnichts grassis apehd desmit pelnitus grafschus lihds. —

Th. Vg.

Lahschu-stahs.

„Tew, Mari, naw us mannis jagaida,“ fazili mans tehws sirga kahpdams; „es preefsch gaismas atpakkat nebuhschu. Tildrihs ka paleek tumsch, tad tik aisschauj durvis. Arri nepeemirsti, ka flinta ire lahbeta, kaut gan es netizzu, ka tew taks buhs wai-jadfigs.“

„Jaw labbi, tehws,“ es atbildeju. „Es nebih-stohs, kad arri gadditohs, ka man tas eerohzis buhtu rohlas janemm.“

Mans tehws smehjahs, eespeeda sirgam peeschus un aulefchoja prohjam pa prehriju,*) zeltu us to pufi nemdams, kur Gastons Bend dñthwoja. Tur bija eedsthweeke weeta, ta weeniga, kas mums tik tuwu bija eeksch tahda leela apgabbala, kas peezdes mit anglu juhdschu leels bija mums wissapfahrt rink. Tahdu ta weeta bija no mums, warrbuht kahdu juhdschu diwidesmit, un bes Sarla balkumahjas, kahdas peezas juhdes no mums tahtaku us up-pes leijaspufi, tad wairak us schihs pusses zitta ne-kahda zilwaka-mahjofka nebjia.

Mans tehws un es, mehs bijahm, kamehr preefsch desmit gaddeem atpakkat, schurp us reerumu bijahm atnahlfuschi, gandrihs weenemehr weeni paschi sawi balsku-mahjä dñihwojuschi, jo manna mahte bija tscherrus mehneschus pehz muhsu atnahlfchanas muhsu jaunä dñimtené nomirru. Es toreis biju astonus gaddus wezza un mannas mahles nahwe bija preefsch mannis leels truhkums. Bik es no tehwa uoman-niju, tad islikahs, ka winsch scho gruhtu peemelle-schanu nefad newarrehs aismirst. Taggad es biju wezza astonpadfmit gaddus un biju leela un sifra.

Skaista, man schleet, es nebiju, kaut gan ware-buht smulka, kad ne wairak, tad islikahs Sarls ta dohmajoht. Bet ka saprohtams, tad winsch par tahdahm leetahm nespohja spreeft, tadeht ka winsch nefad zitta frewischka neredita, ka til diri jeb trihs reis pa gaddu, kad winsch us eedsthweeke-weetu gahja.

Tomehr pee mums nahza Sarlis itt beeschi un ar lailu es winna atnahlfchanas ar weenemehr lee-laku ilgoschanohs gaidiju, jo es tizzeju, ka winsch manni mihihoht, kaut gan winsch to man nefad ne-hija fazili, ja azzis pee tam neskaitija.

Bet schis deesgan fazili. Un itt pawissam bija Sarla wiss smulku winsch mihiigas bruhnas azzis, un taks paschias palikka, kad winsch man gihmt statijahs, ikreis lohti peeglausdamahs.

*) Prehrijas irr Amelis leeli ar sabli apauguschi laljumi.

If katra zittā buhschanā winsch bija itt pawissam par nesmukku sauzams. Winna matti bija farkani, puduraini un weenmehr rahdijahs ka fareschgejuschees. Man schkeet, ka wessels traufs lahtschutauku nebuhtu paspehjis, tohs nogluddinaht. Winna gihmis — wismasak ta daska, kas ar winna leelo farkano bahrdu nebijā apaugusti — bija itt lahsunains un no wehja un gaisa tik bruhns, ka nebuhtu bijis eespehjams, pasazziht, fahda frahsa tam agrak bijust. Turklaht winsch bija itt pilnigi feschas pehdas augsts, stipris un ar platteem plezzeem, un grohsijahs itt ka fahds misulohps, kas preefch grehtupluhdeem pasaule bija dīhwojis.

Tomehr mannum jaleezina, ka es winna mihleju. Winsch bija mans dohmugaiss un ja kahdai seewai buhtu waijadsejis apfargataja, tad gruhti buhtu nah-zees, labbaku par Dean Sarlu atraast.

Kad mans tehws meschā eejahdams mannahm az-
sim pasudda, gabju es atpakkat nammā eefschā no-
beigt sawus rihtadarbus. Pee tam dohmaju, ka
Sarlis pa tām trim beidsamahm deenahm nemās
pee mums nebijis un ka tas tadeht warrbuht fcho-
deen pret wakkru atnahschoht. Schihs dohmas
manni darrija jautru un preezigu.

Muhfu mahja stahweja mescha mallā, pretti tai
plattajai prehrijai, pa kurru durvis stahvedami mehs
juhdsehm tahtu warrejahm noskattitees. Mahjas
dibbinsseenā bija iszirsts mass zaurums, kas derreja
lohgā weeta, un pa kurru to tumscho meschu war-
reja redseht. Es dohmaju, ka Sarlim, ja ween tik
tas nahza, no schihs puffes bija janahk, un tadeht
es nesehdohs pee ta masa lohgā, lai tuhlit to war-
retu redseht.

Es wehl itt skaidri atzerrohs, ka es weenu pahri
wilnas sekles preefch fava tehwa addiju. Es ar
virbeam gauschi tschalli rihkojohs, wehl lihds wak-
karam gribbedama tapt gattawa, pa brihtineem ween
tik allasch pa lohgu passfattidamahs.

Stundas pagahja, bet Sarlis nenahza, un es
dohmaju, ka tam kas warroht buht notizzis, jo fcho-
deen bija zettorta deena, kamehr tas bija beidsamo
reis pee mums bijis, un winsch zittahm reisahm ne-
mehdsā vis til ilgi nohst palikt.

Es gaidiju un gluhneju lihds pat wehlai pehz-
pusdeenai, un tad katru zerribu, ka Sarlis schodeen
nenahschoht, atmesdama, aishnessu fawu frehslu pee
nammadurwim, kur es prehriju warreju pahre-
dseht.

Saule patlabban gahja semme, kad es fawu sekli
sahku rault. Pahrdohmaju, ka man wehl tildeuds
laika buhschoht, tapt ar sekhem gattawai, pirms pa-
wissam aptumjihs, ja es tik ween warreshu ustur-
retees nomohdā, jo bija gauschi filta, speedoscha
pehzpusdeena un luskaiju nemitedamahs duhkschana
manni padarrija gribboht negribbojt meegainu.

Addiklis isslihdeja no mannahm slahbanahm roh-
lahm, mannas azzis aishwehrahs til warrbuht us

kahdahm mas sekundehm, jo peepeschi es tappu isbee-
deta no lahda meschaswehra dohbji-rupjas nurde-
schanas, kas tik mas sohkus no inannim warreja
buht attahlu.

Es nesinnaju, ka tas bija lahzis, jo beidsamā
gaddā bija leels pulks no winneem aplauti. Bet
tam wissam par spihli tee tappa jo deenas droh-
schali un pastrahdaja pee muhsu telkeem un aitahm
negantu poystu.

Es tuhlit apnehmohs, pee fha atreebtees un
parahdiht, ka biju zeeniga, sirdiga Mastona meita
ka arri ta milsiga Sarla seewa buht, kas wairak
lahtschu nokawis bija un apehdis, nelā daschs zilwels
mas fawā muhschā dabbu redseht.

Lehzu us weetas pee lohschuslintes un aissitu tad
zeeti durvis, bet patlabban, fcho darridamai, lehza
lahzis us fleegsni, tā ka durvis, winnam fallu eewehera
un winna galwa nammā eefschā flattijahs, kamehr
meefas wehl stahweja ahrpuffe. Es atspeedohs pret
durwim, negribbedama ne to lahzi eefschā laist
nedz arri tam faut isbehgt, warrbuht ka tomehr wehl
Sarlis atnahza un man peepalihdseja.

Man nu bija, tā ka es fchittu, tas lahzis zeeti, bet
arri taifniba bija, ka es durvis tā zauru nafti ne-
warreju turreht, kamehr mans tehws pahrnahza.

Ko man bij darriht? Tā ar mugguru pret dur-
wim atspeeduschai stahwoht, newarreju ar fawu
lohschuslanti us lahtschā-galvu mehrkeht, jo stahweju,
tik lahdas feschas zellas tablu no winna farkanas
puttodamas rihkles. Kad es no durwim nohst at-
gabju, tad faprohtami, ka winsch tuhlit man wirsū
gahsahs. Ja tad biju tik laimiga, nahwigi eewai-
noht, tad stahweja tahs leetas labbi, bet arri wi-
fadi pahrlezzinajohs, ka tas man nebuhs eespehjams.

Pirms reis manna dīhwe man fahla palikt bail.
Negantais svehrs ruzja un sprausloja breezmigi.

Manni nopurcinaja drebbuti, us to klausotees, jo
sinnaju, fahds liktens manni gaidija, kad lahzis tiltu
wallā.

Mans tehws fauza manni daudfreis par labbu
meddineezi, bet man waijadseja laika preefch mehr-
keshanas, un schis nebjā taggad mannim wehlehts.

Lahzis greesa sohbus, kamehr winna leelabs azz-
is us manni pisti luhschahs.

Peepeschi man eeshahwahs dohmas prahā. Es
faherhu fawu lohschuslanti ar abbahm rohkahm aug-
schā pee stohbra-galla un usspehru svehram bree-
migu zirteenu pa degunu.

Lahzis warreni nopusblejahs, gribbedams zauri tilf.
Durvis brahskleja, issprahga tad ahrā no engehā,
un norahwa gahsdamahs manni lihds garx semmi
un lahzis schahwahs eefschā.

Man frihtoht bija manna lohschuslinte gabbalu
prohjam aissweesta, tā ka es taggad to newarreju
fahneeg.

Grandi un seedi.

Tauns padohms.

Wissadas leetas teek muhsu gaischöös laikös isgudrotas un weenteesigam zilwelam to wissu apdohmajohit tihri galwa reibst, brihnumi winnu pahnem, zit gudra taggad pa-faule! Ko zilwei taggad wissu ne-eespehj! winni brauz bes firgeem, winni laisch sinnas bes wehstneela, winni dauds lo darra, ko fennak nemahzeja. Bet wissa winnu gudriba neeks prett mannu jauno isgudrojumu. Mans isgudrojums irr warrens, irr dihwainisch un lad to fahls isleetaht, tad apbrihuojamus darbus pastrahdahs. Tu, lassatajs mihkais, laikam fazzisti: „ko lihds man taws isgudrojums, tad tu to neweenam nepastahsti.“ Sinnams tew taishniba, un es arri fawu isgudrojumu neslehpshu, jo nebuhs fawu firezzi appalsch puhra lilt. Mans isgudrojums irr schis: „wehju nokert un maiša eebahst.“ Tas itt nemas naw geuhki ifdarrams, lad tikkai few maišu eegahda un maišu warr drihs atraſt, lai tikkai no-eet tai ſlohlä, tur latram ſlohlenam ujwell maišu galwā, lai nefahltu prahtoht. Schahdu maišu warr weegli pasht, jo tas irr ſafchuhſlits if waklabukeem. Kad nu maišu few effi eegahdajis, tad eij wehju kert un nokehris eebahs winnu tad maiša. Nellaufes us teem waherdeem, kas fakka: „tu dſirdi wehju puhscham, bet nefinni no kurreenes winsch nahk un us kurreeni winsch est,“ jo schahdi wahrdi tevi tik griss aiflameht, lai tu wehju nekertu. Kad tu wehju maiša eebahfis, tad ten wissupirms no tam warr leela pelna at-lehktees, jo neweenas wehja dſirnavas tad newarrehs malt un latram melderam buhs janahk pee tewis tappinaht. Baur to tu dauds naudas ſapelniſt, jo melderai irr pahrtiſchi wihrs. Bet tam wehl tewo zitta pekna raffees, prohti no ſemkohpjeem, jo tee ruddent newarr fawu labbiu iswehtiht bei wehja. Kad nu deesgan effi naudas un mantas ſapelniſis, tad laid fawu wehju us Latweſch ſrahſteezibas lauku un tu redſeff, la fehnalaſ ſchihdihs; bet eelch beedribahm tu wehju nelaid eelchā, jo weetahm bei wehja zitti laisch lajhias wakkam. Tu präffis: ſapehz? Wehl dauds zitti präffa arri zittas weetäss: ſapehz? bet kas gan warr us ſatra „ſapehz“ atbildi doht. Da nu atbilde tomehr jadohd, tad fallu- tapehz la lihds ſchim now prattuschi wehju maiša eebahst. — Bet nebba ar to peeteſ, la mehs tikkai wehju maiša eebahſcham, mums wehl dauds zitti buhtu maiša bahſchami, un ſtipri aiffenami, lai nemuld tik dauds, kad mahzicht muhs gribb, un zitteem maiſt no galwas nowellami, kas ihstu zeltu newarrejuschi eraudſift.

Kam padohma truhſt, lai peenemm mannu jauno padohmu „lai kere wehju un eebahſch maiſa.“

Lahmneeks.

Apmeerinaschana.

Kahds ſahligis wihrs fazzija us allus-dſehreja: „Draugs, tu dſerri pa dauds allus; waj tu nestnni, lai zilwelam un lohpam jadſerr uhdens, un ja neweens wairs uhdens nedders, tad uhdena pa dauds atlifées un lehti warrehs gadditees, lai no uhdena daudsuma iſzettahs jauni uhdens-pluhdi un tad arri mums allus-nedſehrajeem buhtu janoflihſt.“ Us tam allus-dſehrajs atbildaja: „Nebehda nelo! jo allus teek no uhdena bruhwehts un ta ſeela la dafka allu irr uhdens un tapehz mehs allus dſerram, lai uhdens neatliktu tik dauds, lai allus nedſehraji tanin warretu noslihzinarees.“

Kahdam ſlohlotajam, kam ar mahzibū ſlohlä itt nemas neweizahs, präffija ifſtairoſchanu, ſapehz winsch fawus ſlohlenus tik gauschi mahzoht, lai tee gandrihs us preefschu

neteeloht. ſlohlotajis paſmehjabs un tad fazzija: „Man pee tam fawa gudrība. Kad es ſlohlenus mahzibā ahtri us preefschu westu, tad man drihs peetrubku ko mahzicht un man ſlohlä palittu tuſcha.“

Schi atbilde derr par ifſtairojumu wiffahm ſlohlahm, tur ſlohleni mahzibā us preefschu neteek.

Kahds apprezzeejs wihrs, kam Deewa bija niknu ſeevu preefchihris, fazzija us lahdū draugu, kas gribbeja prezze-tees: „Neprezzees, jo es arri neprezzeſtohs, ja nebuhtu ap-prezzeejs.“ „To es gan tizzu,“ „draugs atbildeja,“ „kas paehdis, tam ehſt negribbahs.“ „Tu allojees,“ ſeevaſ wihrs atteiza, jo ſchē nahk tas ſalkams wahrds ſpehka: „behrons laſ pirkstu ſadedſinajis, to ohtreis ugguni nebahſhs.“

B-l.

Uſtizziba.

Lihrum. Leela ne-ustizziba taggad paſaule!

Inga. Kas tad tewi irr peekahpis, kad tu par ne-utizzibu ſchehlojees?

Lihrum. No peekahpſchanas naw runnas, jo es ar ſchihdeem un tſchigganeem ſiegus nemainu, un turklabi arri ne-efmu tahds multis, turru latrs warretu peewilt; bet fawā uſtizzibā efmu veewihlees.

Inga. Kam tad uſtizzeejs?

Lihrum. Daugawas ledđum! Wissu ſeemu tik drohſchi par ledđu ſtaigaju un ledđus bija tahds ſtipris, ſalints, us kurras nammus warreja taſhſt, un taggad ledđus brauz us juhru prohjam. Uſtizzees nu!

Inga. Nebehda nelo! Tas rahda, ka pawaffaris nahks un putnini fahs dſeedaht.

Lihrum. Es preezatohs gan, kad taifni ſinnatu, kad pawaffaris nahks un jauna dſihwe ſahſees ſlohlä un beedribās.

Lahmneeks.

Nopeluita atſehdinachana.

Kahds wiffabegguns us ſemneeka, laſ haffahm lajhahm gabja, iſſohbodamis teija: „Draugs labbais, kad ſawas ſekkes pawiffam nowallajuschi eſſeet, atnahzeet tad pee man-nim, es jums dohſchu jaunu pahri.“ Bet ſchis ſemneeks arri nebij us mutti trittis, winsch tadeht atteiza: „Netaiſeet deht tam nekahdas weltingas iſdohſchanas, es no ta paſcha weela wakkam ſamsoli ar bilſehm jaw trihſdesmits gaddus, un tonnis irr tik weens weenigs zaurums, tik leels, la Juhs tikkai fawu deggunu warret eebahſt.

P. G.

Sinna par uſſaukteem Rihgā*).

Gehlaba baſnizā: Edwarts Friedrichs Thomin ar Karo-lini Beker.

Gertruhdes baſnizā: Kutscheris Jurris Steinberg ar Katarihnn Daude.

Gehſus baſnizā: muzzeneeku ſellis Pehteris Berkis ar Katarihnu Kihve, Kahrlis Venkis ar Lihsi Vobrowſky.

Jahna baſnizā: Pehters Dischler ar Trihni Lahzit; zimmermannis Jakobs Brentmann ar Lawihi ſilling, dſim. Dürghofohn; ſtrahdneels Pehteris Snikker ar Dahrli Lihzis.

Trihſweenibas baſnizā: fabrika ſtrahdneels Mikkel Reiter ar Trihni Puklit.

*) Dauds lassataji to wehleſchanohs iſſazzijuschi, lai pa laikam ſahdas ſinnas pajneegutum par tem, kas Rihgā tilluſchi uſſaukta.

Redakcija.

Atbildeamas redaktehrs A. Leitan.

No zensures arwelehtis. Rihgā, 22. Merz 1874.

Drikketis un dabbujamis pee bilſchu- un grahmatu-drikketaja Ernst Plates, Rihgā, pee Pehtera-baſnizas